

אי"ש המופת: גינזבורג

סגן-משנה דב גינזבורג לא היה החייל היחיד שקיפח את חייו השנה: חבריו לנשק יצאו לשמירה ולסיוורים לאורך הגבולות ולא חזרו. הם מילאו את תפקידם בנאמנות. עשו את אשר היה מוטל עליהם.

דב גינזבורג עשה יותר מזה. הוא עשה מה ששום ספר חוקים צבאי אינו מצוה — הוא הקריב את חייו כדי להציל את אנשי מחלקתו הטירוניום. כאשר הטיל את עצמו על הרימון החי והבלתי-נצור ציית הקצין הצעיר, בן ה-20, לפקודה העליונה הניתנת למפקד ולמנהיג: צו ההקרבה העצמית. עלה ארצה באלטלנה, למרות התנגדות הוריו הנמרצת. בגיל 17 כבר התגייס לצה"ל, הצטיין בשרותו בנח"ל. עם גמר תקופת שירות החובה, חתם על חוזה שירות בצבא הקבע, יצא לקורס קצינים. לרבות צעירים שירותו בצבא ובמחתרות השונות, ואשר הקשיבו לסיפורי-גבורה מסביב למורה. נרקם מעשהו של דב גינזבורג במסכת הארוכה של תלחי, חולדה, לטרון ואברענילה.

האי"ש הצעיר: לויצקי

השנה המשיכו רבבות הצעירים להסתכל סביבם באדישות. הם לא עשו אף מיפעל רציני כנוער, הלכו אחרי הזקנים לכל כיוון שהובלו בו. החלום הגדול של נוער תשי"ג המשיך להיות הנסיעה לחוף-לארק, הקריירה, הבריחה מן המציאות. אדם אשר חלם גם הוא על מסעות סביב העולם, אם כי בדרך פחות נוחה משל הילום המקובל, היה שלמה לויצקי, צעיר תל-אביבי בן 26. שאיפה זו העלתה אותו על אניות סוחר ישראליות וזרות, הובילה אותו

כמעט סביב כדור הארץ. כאשר חזר, בהתחלת השנה, מהפלגתו הראשונה למזרח הרחוק, החל מיד לחפש דרך לחוש את מסעותיו. הוא לא חלם על נסיעה או סיסה נוחה, בילוים במועדוני לילה. הוא רצה שיהיה גם טעם של הגשמה עצמית במסע. הוא הגה את הרעיון להפליג סביב העולם בסירה קטנה. היתה זו התחלת הרעיון הנועז שהתגשם עם הפלגת ישראלה.

עחונות: ברוך נאדל

אי"ש השנה, ברוך (ברלה"ה) נאדל, כתב משוטט של ידיעות אחרונות, בלט לא כל כך בגלל מה שעשה הוא, כמו בגלל מה שנעשה בו. שעה שהתפוצצה הפצצה הגורלית בצירות הסובייטית, היה העיתונאי היחידי שתדר לשטח הצירות, גילה פירצה בגדר המקיפה את החצר, שנסתרה מעיני החוקרים. גילוי זה עלה לו ביוקר: הוא נעצר כחשוד עליידי המשטרה המבולבלת, שעצרה בימים ההם מכל הבא בידה, ישב 11 יום במעצר, שוחרר בערבות רק כאשר התברר שבידי החוקרים אין אפילו קצהו של חיט החקירה במקרה זה. בצאתו פירסם סדרת מאמרים על המעצר המגוחך.

את ראשית פעולתו הספרותית-עיתונאית החל ככתב משוטט על משנה, אך עוד לפני כן פרסם רשימות וספורים בכתבי עת שונים. בראשית הקרבות הצטרף לחיות הנגב, הביא אתו משם כתב יד של עלילות פלמיח שיצא בספר שזכה לשלוש מהדורות אחרי שנדפס תחילה ב'ידיעות אחרונות'.

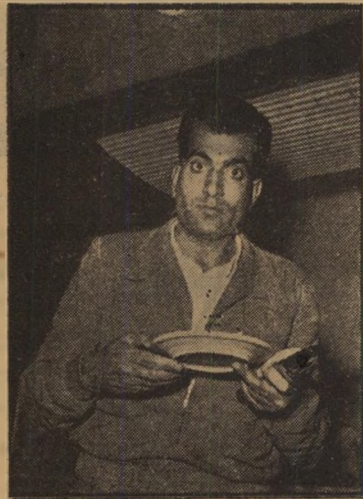

כלכלה: יוחנן שנער

החבית ללא תחתית הקרויה כלכלה יש-ראלית לא השתנתה בהרבה משך תשי"ג. פה ושם פעלו יוזמים חוטשיים להקמת מפעלים חדשים, אולם גם הם לא הספיקו לרפא את המשק המייצר מעט, צורך הרבה. אי"ש השנה היה, איפוא, האי"ש שדאג כי יהיה מה לשפוך לתוך חבית זו, למען לא תתייבש לגמרי משך השנה. מעיין הדולארים האמריקאיים עמד בסימן הצטמקות, והתופעה העיקרית היתה השגת השילומים מגרמניה — תרומה גדולה להצלת משק-הקבצנות מפשיטת-רגל מוחלטת. האי"ש שעמל יותר מכולם להשגת השילומים היה אי"ש הסוכנות, נחום גולדמן, אולם ב'ידיעות אחרונות' הישראלי קשור המשא-ומתן המייגע עם שמו של יוחנן שנער, אי"ש-משק יליד-גרמניה שהפך מחפשי-צרות גודד של ממשלת ישראל, ניהל את עיקר המשא-ומתן וסיקק על ראשית הביצוע. בין השאר, השיג מגרמניה מקדמה בצורת נפט בריטי עוד לפני אישור החוזה, הציל עליידי כך את התחבורה הישראלית משיתוק מוחלט.

כנסת: רוסחום בסחוני

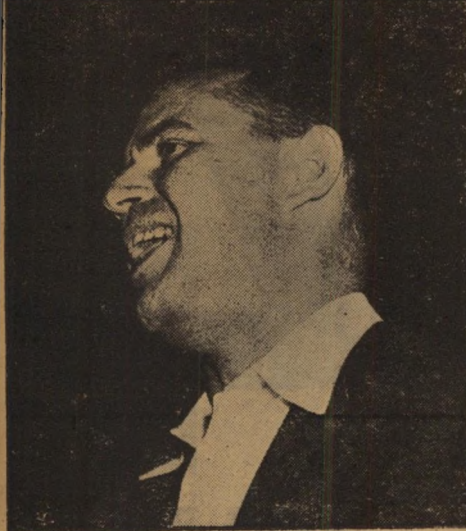
משך תשי"ג ירדה הכנסת יותר ויותר לדרגה של מכונה פורמלית. ההחלטות ה'אמיתיות' נתקבלו עליידי פקידים בלתי-נבחרים במשרדי המנגנון, הקנוניות המפלגתיות החשובות נתקבלו במרכזי המפלגות. כאנשי-כנסת מבריקים שוב הצטיינו השנה יוחנן בדר (חרות) ומשה סנה (שמאל), וכ' איש-צפון, המוכן להפר את מרות מפלגתו, שוב בלט יותר הררי (פרוגרסיבי). אולם אי"ש-השנה, האדם שהשתדל למלא שליחות מצפונות אמיתית, היה אחד הצעיר

רים ביותר (28), הערבי היחיד בכנסת ש' נבחר עליידי קולות יהודיים. רוסחום בסחוני, יליד טירה (ליד חיפה), שדיבר עברית עוד לפני המלחמה ולמד ב'טכניון', הצטרף למפ"ם בהאמונו במיזוג ה'ישראלים בני כל העמים לעם אחד, הנהוג בהבר-הכנסת הערבי היחיד הנואם עברית, אך נאלץ להקדיש את רוב דבריו למלחמה למען בני עמו הנדכאים והמקופחים. עם הפילוג הצטרף לחילה למשה סנה, אך חזר כעבור זמן מועט למפ"ם.

מדיניות: מרדכי אורן

האי"ש היחיד שיצר מעשים חדשים משך השנה היה משה סנה, שפילג את מפ"ם ויצר את מפלגת השמאל. אולם גם מעשהו של סנה לא היה פרי יוזמה חפשיית, אלא מעשה שנכפה עליו מן החוץ עליידי תהליך שיד' ישראלית לא ננעה בו — פניית ברית המועצות נגד הציגונות. תהליך זה מסתמל בדמותו של אסיר כלא פארג, מרדכי אורן. היה זה אופייני שאי"ש השנה של המדיניות הישראלית לא היה גיבור פעיל, אקטיבי, אלא גיבור פאסיבי וטראגי — איש-קיבוץ ישראלי, דיפלומט בלתי-רשמי של המדינה בדרך, שנחפס במקרה כנגלגלי-הישיניים העיז' רים של תהליכים עולמיים. ברית-המועצות החליטה לנתק את קשריה עם ישראל, הן כתוצאה מהשתעבדות ישראל ל'דולאר האמריקאי והן כהגבה על נאומים חסרי-אחריות של ביג'י ושרת. אורן היה קורבן חסר-אונים להחלטה זו. עם הידוש היחסים, כחלק מהתקפת-השלום הסובייטית העולמית, יש סיכוי רב שאורן ישוחרר בהקדם.

משפט: שמואל חמיר

אי"ש המשפט של השנה, מבחינה צבורית, היו עורכי-דין צעיר (30) שלא ראה במקצועו משלחיד ופרנסה אלא תפקיד הנובע מהשקפת עולמו. שמואל חמיר (כצולסון), שהיה אי"ש אצ"ל בגיל 17, עלה לדרגת המפקד בפועל של אצ"ל בירושלים. נעצר 3 פעמים ועבר את בחינתו הסופית בגלות קניה. התבלט השנה בהגנתו על דוב שילנסקי, יצא לעזרתו של הצ'כי הנוצרי אנטון קפלן, שנרדף ע"י מנגנון ה'חושך', לחם על זכויות-השיקום של נכי 'אלטלנה', ניהל את מאבק המשפטי של ערביי אברג'וש נגד נוגשיהם; היה הטניגור הבולט ביותר במשפט הצבאי של המחתרת; הטוען העיקרי לשחרור צעירי הסעף

חשי"ג חשי"ג חשי"ג חשי"ג חשי"ג חשי"ג חשי"ג

28	11	1	25	18	11	4	דאשון
29	22	13	26	19	12	5	דני
30	23	14	27	20	13	6	דניאל
31	24	15	28	21	14	7	דניאל
1	25	16	29	22	15	8	דניאל
2	26	17	30	23	16	9	דניאל
3	27	18	1	24	17	10	דניאל
4	28	19	2	25	18	11	דניאל
5	29	20	3	26	19	12	דניאל
6	30	21	4	27	20	13	דניאל
7	1	22	5	28	21	14	דניאל
8	2	23	6	29	22	15	דניאל
9	3	24	7	30	23	16	דניאל
10	4	25	8	1	24	17	דניאל
11	5	26	9	2	25	18	דניאל
12	6	27	10	3	26	19	דניאל
13	7	28	11	4	27	20	דניאל
14	8	29	12	5	28	21	דניאל
15	9	30	13	6	29	22	דניאל
16	10	1	14	7	30	23	דניאל
17	11	2	15	8	1	24	דניאל
18	12	3	16	9	2	25	דניאל
19	13	4	17	10	3	26	דניאל
20	14	5	18	11	4	27	דניאל
21	15	6	19	12	5	28	דניאל
22	16	7	20	13	6	29	דניאל
23	17	8	21	14	7	30	דניאל
24	18	9	22	15	8	1	דניאל
25	19	10	23	16	9	2	דניאל
26	20	11	24	17	10	3	דניאל
27	21	12	25	18	11	4	דניאל
28	22	13	26	19	12	5	דניאל
29	23	14	27	20	13	6	דניאל
30	24	15	28	21	14	7	דניאל
1	25	16	29	22	15	8	דניאל
2	26	17	30	23	16	9	דניאל
3	27	18	1	24	17	10	דניאל
4	28	19	2	25	18	11	דניאל
5	29	20	3	26	19	12	דניאל
6	30	21	4	27	20	13	דניאל
7	1	22	5	28	21	14	דניאל
8	2	23	6	29	22	15	דניאל
9	3	24	7	30	23	16	דניאל
10	4	25	8	1	24	17	דניאל
11	5	26	9	2	25	18	דניאל
12	6	27	10	3	26	19	דניאל
13	7	28	11	4	27	20	דניאל
14	8	29	12	5	28	21	דניאל
15	9	30	13	6	29	22	דניאל
16	10	1	14	7	30	23	דניאל
17	11	2	15	8	1	24	דניאל
18	12	3	16	9	2	25	דניאל
19	13	4	17	10	3	26	דניאל
20	14	5	18	11	4	27	דניאל
21	15	6	19	12	5	28	דניאל
22	16	7	20	13	6	29	דניאל
23	17	8	21	14	7	30	דניאל
24	18	9	22	15	8	1	דניאל
25	19	10	23	16	9	2	דניאל
26	20	11	24	17	10	3	דניאל
27	21	12	25	18	11	4	דניאל
28	22	13	26	19	12	5	דניאל
29	23	14	27	20	13	6	דניאל
30	24	15	28	21	14	7	דניאל
1	25	16	29	22	15	8	דניאל
2	26	17	30	23	16	9	דניאל
3	27	18	1	24	17	10	דניאל
4	28	19	2	25	18	11	דניאל
5	29	20	3	26	19	12	דניאל
6	30	21	4	27	20	13	דניאל
7	1	22	5	28	21	14	דניאל
8	2	23	6	29	22	15	דניאל
9	3	24	7	30	23	16	דניאל
10	4	25	8	1	24	17	דניאל
11	5	26	9	2	25	18	דניאל
12	6	27	10	3	26	19	דניאל
13	7	28	11	4	27	20	דניאל
14	8	29	12	5	28	21	דניאל
15	9	30	13	6	29	22	דניאל
16	10	1	14	7	30	23	דניאל
17	11	2	15	8	1	24	דניאל
18	12	3	16	9	2	25	דניאל
19	13	4	17	10	3	26	דניאל
20	14	5	18	11	4	27	דניאל
21	15	6	19	12	5	28	דניאל
22	16	7	20	13	6	29	דניאל
23	17	8	21	14	7	30	דניאל
24	18	9	22	15	8	1	דניאל
25	19	10	23	16	9	2	דניאל
26	20	11	24	17	10	3	דניאל
27	21	12	25	18	11	4	דניאל
28	22	13	26	19	12	5	דניאל
29	23	14	27	20	13	6	דניאל
30	24	15	28	21	14	7	דניאל
1	25	16	29	22	15	8	דניאל
2	26	17	30	23	16	9	דניאל
3	27	18	1	24	17	10	דניאל
4	28	19	2	25	18	11	דניאל
5	29	20	3	26	19	12	דניאל
6	30	21	4	27	20	13	דניאל
7	1	22	5	28	21	14	דניאל
8	2	23	6	29	22	15	דניאל
9	3	24	7	30	23	16	דניאל
10	4	25	8	1	24	17	דניאל
11	5	26	9	2	25	18	דניאל
12	6	27	10	3	26	19	דניאל
13	7	28	11	4	27	20	דניאל
14	8	29	12	5	28	21	דניאל
15	9	30	13	6	29	22	דניאל
16	10	1	14	7	30	23	דניאל
17	11	2	15	8	1	24	דניאל
18	12	3	16	9	2	25	דניאל
19	13	4	17	10	3	26	דניאל
20	14	5	18	11	4	27	דניאל
21	15	6	19	12	5	28	דניאל
22	16	7	20	13	6	29	דניאל
23	17	8	21	14	7	30	דניאל
24	18	9	22	15	8	1	דניאל
25	19	10	23	16	9	2	דניאל
26	20	11	24	17	10	3	דניאל
27	21	12	25	18	11	4	דניאל
28	22	13	26	19	12	5	דניאל
29	23	14	27	20	13	6	דניאל
30	24	15	28	21	14	7	דניאל

ספורט: נבחר

תשי"ג, שנת ההכנה למכביה הרביעית, היתה צריכה להיות שנת פעילות בספורט הישראלי, להביא אתה שיאים והישגים. אך כל אלה לא באו. שנת החורף של הספורט הישראלי, הכתמשת כבר לאורך קיצים רבים, לא הופרעה ביותר גם השנה.

רק מעטים, יחידי סגולה, התמידו באימוניהם, הביעו להישגים בולטים יותר משל חכריהם. למרות אוזלת-ידם של העסקנים והקשיים הכלכליים היו אלה אורות עידוד בוודים באפלה.

אך לתואר ספורטאי השנה לא היה ראוי שום

